



Република Србија  
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД  
Кзз 1475/2018  
23.01.2019. године  
Београд

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Ђованај Фатмира и др, због кривичног дела неовлашћено стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених Ђованај Фатмира, Јудите Манић и Догана Тапкирана, адвоката Бисерке Крпић, поднетом против правноснажних пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.297/16 од 22.12.2016. године и Кж3 бр.13/17 од 21.06.2018. године, у седници већа одржаној дана 23. јануара 2019. године, једногласно, донео је

**ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈА СЕ**, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљених Ђованај Фатмира, Јудите Манић и Догана Тапкирана - адвоката Бисерке Крпић, поднет против правноснажних пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.297/16 од 22.12.2016. године и Кж3 бр.13/17 од 21.06.2018. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку и на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ**.

**Образложење**

Пресудом Вишег суда у Суботици 8К бр.16/15 од 14.12.2015. године, окривљени Ђованај Фатмир, Јудита Манић и Доган Тапкиран су на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослобођени оптужбе да су извршили кривично дело неовлашћено стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, а окривљени Доган Тапкиран и кривично дело спречавање службеног лица у вршењу службене радње из члана 322. став 3. у вези става 1. КЗ.

Истом пресудом, на основу члана 265. став 1. ЗКП, одређено је да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) – 6) ЗКП, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103.

став) као и награда вештака и стручног саветника падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.297/16 од 22.12.2016. године, усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Суботици, пресуда Вишег суда у Суботици 8К бр.16/15 од 14.12.2015. године, преиначена је тако што су окривљени Ђованај Фатмир, Јудита Манић и Доган Тапкиран оглашени кривим због извршења кривичног дела неовлашћено стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, а окривљени Доган Тапкиран и за кривично дело спречавање службеног лица у вршењу службене радње из члана 322. став 3. у вези става 1. КЗ. За наведена кривична дела, окривљени су осуђени, и то окривљени Ђованај Фатмир на казну затвора у трајању од шест година, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 15.11.2013. године до 19.05.2014. године, окривљена Јудита Манић на казну затвора у трајању од четири године и шест месеци, у коју казну јој је урачунато време проведено у притвору од 15.11.2013. године до 08.04.2014. године, а окривљени Доган Тапкиран, пошто су му претходно утврђене појединачне казне, и то за кривично дело из члана 246. став 1. у вези члана 33. КЗ казна затвора у трајању од пет година, а за кривично дело из члана 322. став 3. у вези става 1. КЗ казна затвора у трајању од једне године и шест месеци, на основу члана 60. КЗ осуђен је на јединствену казну затвора у трајању од шест година, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 15.11.2013. године од 19.05.2014. године.

Истом пресудом на основу члана 246. став 7. КЗ од окривљених је одузета опојна дрога канабис – марихуана укупне тежине 18.726,92 грама, на основу члана 87. КЗ од окривљене Јудите Манић одузето је путничко возило марке „...“ типа „...“ регистарског броја ... које је коришћено за извршење кривичног дела, а на основу члана 88. КЗ према окривљеном Догану Тапкирану изречена је мера протеривања странца из земље за време од 10 година.

Истовремено, од окривљених Ђованај Фатмира и Догана Тапкирана одузети су мобилни телефони ближе описани у изреци првостепене пресуде.

На основу члана 258. ЗКП, оштећени АА, ББ и ВВ су ради остаривања имовинског правног захтева упућени на парницу, а окривљени су на основу члана 264. став 1. ЗКП обавезани да плате трошкове кривичног поступка и паушал у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, чија ће висина бити одређена посебним решењем првостепеног суда.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж3 бр.13/17 од 21.06.2018. године, делимичним усвајањем жалби браниоца окривљених Ђованај Фатмира, Јудите Манић и Догана Тапкирана, пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.297/16 од 22.12.2016. године преиначена је у погледу одлуке о кривичним санкцијама, тако што је за кривично дело неовлашћено стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика окривљени Ђовани Фатмир осуђен на казну затвора у трајању од пет година, у

коју му је урачунато време проведено у притвору од 15.11.2013. године, до 19.05.2014. године, а окривљена Јудита Манић на казну затвора у трајању од три године и шест месеци, у коју јој је урачунато време проведено у притвору од 15.11.2013. године до 08.04.2014. године, док је у односу на окривљеног Догана Тапкирана, иста пресуда преиначена само у односу на меру безбедности тако што је према овом окривљеном изречена мера безбедности протеривање странца из земље за време од пет година, која се рачуна од правноснажности пресуде, док се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере. Истовремено, жалбе браниоца окривљених Ђованај Фатмира, Јудите Манић и Догана Тапкирана у преосталом делу, као и жалба Вишег јавног тужиоца у Суботици, одбијене су као неосноване и другостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Бранилац окривљених Ђованај Фатмира, Јудите Манић и Догана Тапкирана – адвокат Бисерка Крпић поднела је захтев за заштиту законитости само против правноснажних пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.297/16 од 22.12.2016. године и Кж3 бр.13/17 од 21.06.2018. године, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП и из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, због повреде закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, те повреде одредаба члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљене ослободити од оптужбе или да укине пресуду Апелационог суда у Новом Саду Кж3 бр.13/17 од 21.06.2018. године и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљених Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и с тим у вези истиче да је правноснажна пресуда заснована на незаконитом доказу – на исказима саслушаних службених лица ПУ Суботица ГГ, ББ, ВВ, АА и ДД, који према наводима захтева нису имали наредбу за праћање окривљених.

Исту повреду закона бранилац окривљених истицао је и у жалби изјављеној против другостепене пресуде, а суд трећег степена је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и на страни 5, последњи став, и страни 6, први став

образложења пресуде навео довољне и јасне разлоге због чега налази да се другостепена пресуда не заснива на незаконитим доказима, обзиром да су се сведоци - припадници полиције изјашњавали једино о својим непосредним опажањима и тако стеченим сазнањима, при чему је њихово поступање у својству службених лица било засновано на одбрани члана 286. ЗКП. Ове разлоге Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне и, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на ове разлоге и упућује.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених указује и на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. С тим у вези, у захтеву се истиче да је у изреци пресуде као радња извршења предметног кривичног дела само у односу на Јудиту Манић наведена радња извршења преноса опојне дроге, а у односу на остале окривљене да су предузели радње набавке и превоза опојне дроге, и поред тога што је суд морао тачно да наброји шта чини радњу извршења предметног кривичног дела за сваког од окривљених, као и да окривљени Ђованај Фатмир и Тапкиран Доган нису имали свест да је дрога набављена, нити су имали намеру да опојну дрогу превезу ради даље продаје.

По оцени Врховног касационог суда, бранилац окривљених у поднетом захтеву неосновано указује на наведену повреду кривичног закона, обзиром да из изреке правноснажне пресуде јасно произилази да су окривљени Ђованај Фатмир и Доган Тапкиран средином новембра месеца 2013. године, способни да схвате значај свог дела и да управљају својим поступцима, по претходном договору, ради продаје набавили, држали и преносили опојну дрогу канабис – марихуану, те да су дана 12.11.2013. године опојну дрогу допремили у Суботицу, као и да се окривљени Ђованај Фатмир са окривљеном Јудитом Манић договорио да за новчани износ од 300 евра превезе возило суботичких регистарских ознака у коме се налазила опојна дрога у Републику Мађарску, где би је преузело лице „ЂЂ“ те да се она затим заједно са окривљеним Доган Тапкираном његовим возилом врати до мотела „ЕЕ“ на ..., где ће јој исплатити новац за ову услугу, те да су се дана 14.11.2013. године упутили ка граничном прелазу Хоргош, тако што је окривљени Доган Тапкиран управљао возилом швајцарске регистарске ознаке, испред „...“ суботичких регистарских ознака којим је управљала окривљена Јудита Манић, при чему је возило којим је управљала окривљена Јудита Манић заустављена на граничном прелазу и прегледано, те којом приликом је у посебно направљеном „бункеру“ испод шасије возила пронађено 19 вакумираних најлонских пакета у којима се налазила опојна дрога марихуана.

Из овако дате изреке јасно произилази сва субјективна и објективна обележја кривичног дела неовлашћено стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, због којих су окривљени Ђованај Фатмир, Јудита Манић и Доган Тапкиран и оглашени кривим, па неосновано бранилац у поднетом захтеву указује на повреду закона по питању да ли је дело због којих су окривљени оглашени кривим кривично дело. Стога су наводи захтева у овом делу одбијени као неосновани.

У преосталом делу, исти захтев одбачен је, из следећих разлога:

Одредбом члана 484. Законика о кривичном поступку прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП), а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) законика мора се доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Када се захтев подноси због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП), окривљени преко свог браниоца, а и сам бранилац који у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени (члан 71. тачка 5) ЗКП), такав захтев може поднети само из разлога прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП, дакле због повреда одредаба члана 74, члана 438. став 1. тач. 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. ст. 3. и 4. ЗКП, учињених у поступку пред првостепеним и пред апелационим судом.

У образложењу захтева, бранилац окривљених наводи да је суд приликом доношења одлуке прекорачио идентитет оптужбе, којим наводима указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, због које је подношење овог ванредног правног лека дозвољено окривљенима преко бранилаца, међутим не наводи у чему се ова повреда састоји, већ с тим у вези истиче да је изрека пресуде у противречности са разлозима пресуде и са стањем списа у предмету, из којих навода произилази да бранилац у суштини указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, због које повреде окривљенима преко бранилаца није дозвољено подношење захтева за заштиту законитости, сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП. Стога је захтев у овом делу одбачен као недозвољен.

Поред тога, бранилац окривљених у образложењу наводи и да је правноснажном пресудом „повређено начело *reformatio in peius*“, дакле указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, због које је подношење захтева за заштиту законитости дозвољено окривљеном преко браниоца. Међутим, и односу на ову повреду закона бранилац у образложењу не наводи у чему се она састоји, већ с тим у вези истиче да нема ниједног доказа о томе да су окривљени међусобно комуницирали телефоном и да су водили разговор о опојној дроги, односно о њеној припреми, ношењу, посредовању или стављању у промет, изводећи закључак да је правноснажну пресуду донео само на основу индиција, а не доказа, при чему у одлуци „не даје одлучне разлоге у односу на одлучне чињенице“.

Изложеним наводима захтева се по оцени овога суда, указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а из којих разлога у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП није дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко браниоца, због повреде закона, те је захтев и у овом делу одбачен као недозвољен.

Захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених указује се и на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, те на повреду одредаба члана 441. став 4. ЗКП, због којих повреда је подношење захтева за заштиту законитости

окривљенима преко бранилаца дозвољено. Међутим, у образложењу захтева бранилац ниједном речју не наводи у чему се ове повреде састоје, па имајући у виду да приликом одлучивања о захтеву за заштиту законитости Врховни касациони суд правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости, у смислу члана 489. став 1. ЗКП, то захтев за заштиту законитости браниоца окривљених у овом делу нема законом прописани садржај (члан 484. ЗКП).

Најзад, у захтеву се истиче да је правноснажном пресудом учињена и повреда права окривљених на суђењу у разумном року и на правично суђење, јер им није достављен превод правноснажне пресуде на немачки језик. Ови наводи захтева нису могли бити предмет испитивања од стране Врховног касационог суда, с обзиром на то да у случају када је захтев заштиту законитости поднет због повреде неког права зајемченог Уставом, та повреда мора бити утврђена одлуком Уставног суда и таква одлука, сходно одредби члана 484. ЗКП мора бити достављена уз захтев, а у конкретном случају таква одлука није достављена, те је захтев и у овом делу нема законом прописан садржај.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП у одбијајућем делу, те на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП у вези са чланом 484. ЗКП у делу у којем је захтев одбачен јер нема законом прописани садржај, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези са чланом 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен, донета је одлука као у изреци.

**Записничар-саветник**  
**Снежана Меденица, с.р.**

**За Председника већа-судија**  
**Веско Крстајић, с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић